

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЮРИДИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Васта В. В., Пренько Я. О.

Процеси, що відбуваються у світі, докорінно змінили поняття «навчання» та запровадили в наше життя поняття «онлайн-навчання». Проте це поняття має як свої переваги, так і недоліки, що впливають на ефективність, на вміння та навички здобувачів вищої освіти. Окрім того, подібні процеси впливають і на викладацький склад закладу вищої освіти у зв'язку з тим, що він також є учасником освітнього процесу. Переваги дистанційного навчання є очевидними, наприклад під час вивчення іноземної мови здобувач вищої освіти має можливість онлайн-спілкування з носієм мови або викладачем вищої школи Великої Британії. Онлайн-навчання дозволяє здобувачеві вищої освіти пожвавити процес навчання та водночас працювати у звичному для себе режимі та не бути в певних часових рамках. Проте є і недоліки подібного навчання, тому що студент цілком залежить від наявності інтернет-зв'язку та гаджету, що впливає на якість отриманих знань та ефективність навчання. Ще одним недоліком дистанційного навчання є те, що не всі викладачі вміють працювати з комп'ютерами чи гаджетами під час навчання онлайн. Інша проблема полягає в тому, що викладачеві важко контролювати кожну діяльність і реакцію здобувачів вищої освіти (далі – зво) на матеріал. Це пов'язане з відсутністю навчальних дискусій та відсутністю зво безпосередньо в аудиторії.

Метою цього дослідження є аналіз проблем, які виникають під час онлайн-навчання англійської мови юридичного профілю. У цьому дослідженні використовуються методи, що в майбутньому використовуються для збору даних, за технікою редукації – джерела даних, отримані з наукових статей. Результат дослідження полягає в тому, що онлайн-навчання створює для зво багато викликів. Внутрішні фактори можуть викликати зовнішні проблеми і навпаки. Внутрішні фактори включають мотивацію, ставлення до навчання та особисту практику. Зовнішні чинники, пов'язані із середовищем навколо та включають засоби масової інформації, якими користуються здобувачі, і оточення з боку фінансових проблем і навчального середовища. Саме тому онлайн-навчання ще й досі є проблемним питанням, і потрібні інші рішення для внутрішнього та зовнішнього покращення якості здобутої освіти.

Ключові слова: онлайн-навчання, завдання, іноземна мова, дистанційне навчання, респондент, фактори впливу.

Vasta V. V., Prenko Ya. O. Problem issues of online education of foreign language learning for legal advice

The processes taking place in the world have fundamentally changed the concept of “learning” and introduced the concept of “online learning” into our lives. However, this concept has both its advantages and disadvantages, which affect the efficiency, abilities and skills of higher education students. In addition, similar processes affect the teaching staff of the institution of higher education, due to the fact that they are also participants in the educational process. The advantages of distance learning are obvious, for example, when learning a foreign language, a student of higher education has the opportunity to communicate online with a native speaker or a teacher of a UK higher education institution. Online education allows a student of higher education to revive the learning process and, at the same time, to work in his usual mode and not be in certain time frames. However, there are also disadvantages of such training, because the student is completely dependent on the presence of an Internet connection and a gadget, which affects the quality of the acquired knowledge and the effectiveness of training. Another disadvantage of distance learning is that not all teachers know how to work with computers or gadgets during online learning. Another problem is that it is difficult for the teacher to control every activity and reaction of students of higher education to the material. This is due to the lack of educational discussions and the absence of a meeting directly in the classroom.

The purpose of this study is to analyze the problems that arise during online learning of the English language of the legal profile. This study uses the methods that, in the future, are used to collect data, based on the reduction technique as data sources obtained from scientific articles. The result of the research is that online learning creates many challenges for student. Internal factors can cause external problems and vice versa. Internal factors include motivation, attitudes toward learning, and personal practice. External factors related to the environment around and include the mass media used by the applicants and the environment, from the financial problems

and the learning environment. That is why online learning is still a problematic issue, and other solutions are needed to improve the quality of education both internally and externally.

Key words: *online learning, task, foreign language, distance learning, respondent, influencing factors.*

Вступ. Онлайн-навчання є адаптованою системою здобуття знань, умінь і навичок та певною мірою превентивним методом захисту зовнішньої безпеки, що постала перед закладами вищої освіти та тими, хто в них навчається. Необхідно провести адаптацію як відповідь на зміну системи навчання від традиційної до онлайн-навчання. Ідея адаптації до онлайн-навчання є обов'язковою. Це полягає в тому, щоб запустити освіту вдома, щоб зробити її безпечною та ефективною з боку захисту та водночас не знівелювати роль освіти в нестабільні часи [5; 6]. Проблеми зовнішньої безпеки – це проблеми, з якими вони стикаються, які в майбутньому впливатимуть на їхній успіх. Використання технологій як засобу навчання під час онлайн-навчання має багато позитивних наслідків у сфері освіти [4]. Використання технологій як засобу викладання та навчання є звичним явищем і широко застосовується в цю епоху. Крім того, справді корисно розвивати у студентів інтерес до навчання і розуміння вивченого матеріалу.

Попередні дослідження виявили певні недоліки роботи викладачів з комп'ютерами чи гаджетами під час онлайн-навчання [7]. Можливості представників вищої освіти у знаннях соціальних мереж і гаджетів максимізують навчальну діяльність та роблять заняття більш цікавим та спрямованим на позитивний результат. Є також проблема контролю будь-якого виду діяльності зовнішньої безпеки та ефективного засвоєння ними навчального матеріалу. Це пов'язане з відсутністю навчальних дискусій та відсутністю зовнішньої безпеки безпосередньо в навчальній аудиторії. Було проведено кілька досліджень, щоб з'ясувати проблеми та труднощі у вивченні іноземної мови професійного (юридичного) спрямування онлайн. Виявили, що більшість зовнішньої безпеки Херсонського факультету Одеського державного університету внутрішніх справ не були задоволені використанням методу онлайн-навчання, оскільки не досягли очікуваного прогресу у вивченні мови таким чином. Було також виявлено, що месенджер WhatsApp та медіаплатформа Zoom були найкращими додатками для проведення онлайн-навчання викладачами. Однак кожна активність, яка ділиться та виконується на цій платформі, спричиняє кілька помилок у випадках, коли пові-

домлення накопичувалися до неконтрольованих масштабів. Крім того, дослідження показало, що лише 18% зі 184 респондентів не виявили жодних проблем під час онлайн-навчання. Було виявлено, що 13% здобувачів вищої освіти не змогли отримати доступ до посилання на онлайн-екзамен і мають проблеми з підключенням до Інтернету.

Водночас попередні дослідження доводили, що вивчення іноземної мови юридичного профілю через онлайн-медіа має свої переваги і недоліки. Технічні та індивідуальні проблеми були найбільш поширеними проблемами під час онлайн-навчання. Це пов'язане зі здатністю будь-якої людини користуватися Інтернетом. Крім того, у разі вивчення іноземної мови професійного спрямування онлайн викладач повинен час від часу вдосконалювати дизайн і зміст навчальних завдань. Водночас, коли йдеться про велику кількість здобувачів вищої освіти, які потребують контролю під час онлайн-навчання, зовнішню безпеку потрібно направляти у виконанні завдань та виявляти помилки.

Онлайн-навчання визначається як процес, який ґрунтується на використанні технологій і засобів, а саме цифрових технологій, таких як блоги, підкасти, програмне забезпечення та ігрові технології, що сприяють вивченню іноземної мови [8]. Навчання в онлайн-середовищі визначається як навчальна діяльність, у якій комп'ютери використовуються переважно для обміну або отримання інформації, пов'язаної з матеріалом, що виконується на основі електронної взаємодії. Онлайн-навчання також визначається як навчання, на яке більшою мірою впливає контакт із контентом, та навчання з використанням цифрових технологій. Онлайн-навчання залучає здобувачів вищої освіти до викладання та навчальної діяльності. Студенти повинні бути готові та здатні зрозуміти, що їм потрібно підготуватися до навчання на належному рівні, щоб отримати знання, що і є безпосереднім результатом навчання. Здобувачі вищої освіти повинні адаптуватися до нового етапу навчання та сприймання інформації, яка покладається на електроніку для онлайн-навчання.

Онлайн-навчання має дві основні характеристики: розмиту активну участь здобувачів вищої освіти та обов'язкове виконання завдань. Крім того, стверджується, що розмита активна участь виникає через те, що важко досліджувати активних учнів, просто оцінюючи їх, написавши допис на дискусійному форумі та виконавши онлайн-тест [9]. Є багато факторів, таких як обов'язкове

виконання завдань, навчальні курси, доступ до Інтернету, які можуть вплинути на залучення та участь здобувачів вищої освіти у процесі онлайн-навчання. Крім того, студенти стикаються з проблемами через низку факторів, таких як: академічні здібності, доступ до Інтернету та наявність технологічних проблем у процесі онлайн-навчання. Проблеми, з якими стикаються здобувачі вищої освіти під час онлайн-навчання, включають нестабільне підключення до Інтернету, фінансові проблеми та низьку цифрову грамотність.

Виклад основного матеріалу. У цьому дослідженні використовуються бібліотечні методи дослідження з використанням дослідницьких процедур як орієнтирів. Задля об'єктивного результату варто використовувати техніку редукації, щоб визначити, які дані слід включити, а які виключити. Визначення деяких основних проблем, з якими стикаються здобувачі вищої освіти під час онлайн-навчання, є метою бібліотечного дослідження як методу з процедурою літературного дослідження.

Дані для аналізу були зібрані з різних опублікованих статей на Google Scholar і Research Gate. Зібрані статті використовувалися з 2000 по 2020 рік. Було вибрано деякі журнали, пов'язані з факторами, які визначали проблеми з вивченням англійської мови під час онлайн-навчання, у тому числі під час спалаху пандемії COVID-19 з Google Scholar, Research Gate та національно акредитованих журналів.

Для підтримки цього дослідження також було зібрано деяку додаткову інформацію з кількох книг. Вибрані джерела були важливими для теми цього звіту, якою було вивчення іноземної мови юридичного профілю онлайн. Результати цього дослідження поділяються на дві групи, а саме: 1) внутрішні фактори, які включають мотивацію, ставлення до предмета, власну відповідальність, особисту практику; 2) зовнішні фактори, які включають фінанси та навчальне середовище.

Головне, чого хочуть здобувачі вищої освіти в онлайн-навчанні, – це навчитися бути інтерактивними. Під час офлайн-навчання учні безпосередньо взаємодіють віч-на-віч зі своїми друзями чи викладачем, але під час онлайн-навчання та ж сама взаємодія здійснюється за допомогою посередників у формі гаджету. Здатності до вивчення мови, особливо англійської, для кожного здобувача вищої освіти різні. Студенти можуть мати однакові комунікативні цілі, але ефективність у вивченні мови може бути різною. Деякі фактори, які мають значення для вивчення мови, походять як з середини студентів, так і ззовні студентів.

Класифікація факторів також включає мотивацію, ставлення та звички до навчання. Різниця – це лише джерело факторів. Внутрішні фактори впливають із індивідуальної здатності здобувачів вищої освіти вивчати мову, тоді як зовнішні фактори походять від зовнішньої ситуації.

Дослідження показують такий результат: до епохи пандемії більшість здобувачів майже не отримували доступу до онлайн-навчання, що стало причиною багатьох проблем, з якими їм доводиться стикатися під час онлайн-навчання. Ця частина виявляє проблеми з мотивацією, ставленням, звичками до навчання та особистої продуктивності. Відомості про мотивацію та ставлення до навчання, особисту практику, а також навчальні звички є внутрішніми факторами з огляду на здібності здобувачів вищої освіти. Виявлення фінансових проблем і наявність технологічних труднощів віднесено до категорії зовнішніх факторів.

Онлайн-навчання показало низьку мотивацію, пов'язану з низьким ставленням до вивчення мови [10]. Втрата мотивації відбувається, коли здобувачі вищої освіти втрачають навички управління часом через навчальне середовище, яке не дозволяє навчатися у сприятливих умовах. Онлайн-навчання має велике значення для підтримки мотивації студентів. Навіть втрата мотивації відбувалася через відсутність повторень, коли траплялися труднощі, такі як затримка голосу, нечіткі зображення та низький рівень сигналу. Онлайн-навчання передбачає багато завдань, щоб упоратися з дедлайнами, що змушує студентів виконувати завдання та призводить до вигорання [10]. Нині гостро обговорюється вплив онлайн-навчання на здобувачів вищої освіти. Негативні дослідницькі прояви, що виявлені у мотивації та залученості до процесу вивчення мови, були пов'язані у тому числі і з режимом навчання. Цей факт показує, що педагогам необхідно створювати відповідне середовище під час онлайн-навчання, яке сприятиме більш високій ефективності у процесі засвоєння нового матеріалу.

Виходячи з попередньо розглянутих досліджень, момент мотивації пов'язаний з іншими факторами, особливо у ситуації, яка пов'язана з комфортом здобувачів вищої освіти під час вивчення мови. Чим комфортнішим буде навчання, тим вищою буде навчальна мотивація, яку можуть отримати здобувачі вищої освіти. За відповідними спостереженнями комфортне навчальне середовище базується на: меншій кількості завдань для самоопрацювання, якісному підключенні до Інтернету та зацікавленості та вмотивованості

здобувачів вищої освіти. Дослідження показали, що 55,17% респондентів не погоджуються з тим фактом, що онлайн-навчання забезпечує якісну освіту. Понад 50% вважають онлайн-навчання обтяжливим. Результати дослідження показують, що онлайн-навчання є менш ефективним і не відповідає їхнім очікуванням. Пояснення щодо даних, пов'язаних з мотивацією здобувачів вищої освіти, стосується того, як на успішність зво та мотивацію в процесі навчання впливають інші фактори.

Під час дистанційного навчання було також виявлено, що початкові здібності студентів-юристів стали низькими, оскільки онлайн-навчання, ймовірно, буде упередженим, а підготовка триватиме лише короткий час [4]. Це призводить до неготовності до онлайн-навчання. Упередженість означає, що онлайн-навчання створює інше розуміння, а значення матеріалів сприймається по-різному. Короткий час підготовки викликав незадоволення і незрозуміння процесів та змусив їх вважати, що онлайн-навчання не викликає довіри.

Ця неготовність створює погане ставлення до онлайн-навчання [4]. Більшість закладів вищої освіти, які не готують здобувачів вищої освіти до онлайн-навчання, демонструють недостатню кількість навчальних засобів і систем. Негативне ставлення до навчання через несприятливе навчальне середовище спричинене тим, що здобувачі вищої освіти навчаються вдома у невідповідних умовах. З результатів проведених досліджень зво вважають онлайн-навчання чимось, що їх просто займає, не даючи реальних орієнтирів щодо того, на яке майбутнє вони хочуть орієнтуватися. Результати попередніх досліджень показують, що зво мають погане ставлення до навчання через неготовність до процесу навчання. Це пов'язано з приміщенням і підготовленістю. Здобувачі вищої освіти втрачають увагу та віру в онлайн-навчання, що спричинено ситуацією, яку вони вважають несприятливою для покращення їхнього розуміння дисципліни та ефективності навчання.

З огляду на ситуацію, що склалася, та за показниками дослідження зво з низькими здібностями та мотивацією до розуміння предмета відстають від програми та сприймають навчальний матеріал на низькому рівні під час онлайн-навчання.

Окремого розгляду потребує тема сприятливого навчального середовища. До таких факторів належать певні сімейні обставини (піклування про своїх молодших братів і сестер, допомога сім'ї чи батькам у виконанні домашніх справ). Ці причини призводять до того, що студенти-юристи не зосереджені на навчанні онлайн.

З аналізу можна зробити висновок, що ефективність процесу онлайн-навчання англійської мови потрібно покращувати та розвивати, оскільки навчальна діяльність онлайн продовжує працювати під час пандемії. Аналіз показує, що важливо підтримувати ставлення та увагу здобувачів вищої освіти під час процесу онлайн-навчання в новому середовищі, наприклад удома, оскільки це дуже відрізняється від занять у закладі вищої освіти за безпосередньої участі у цьому процесі викладача.

Висновки. Онлайн-навчання створює для здобувачів вищої освіти достатню кількість проблем. На процес навчання впливають як зовнішні, так і внутрішні фактори. Внутрішні фактори можуть стати причиною появи зовнішніх проблем і навпаки. До проблемних питань дистанційного навчання належать мотивація, ставлення до навчання, звичка до навчання, відсутність соціалізації та гаджеталізація життя. Зовнішні фактори пов'язані з оточенням. Зовнішні фактори включають засоби масової інформації, якими користуються здобувачі вищої освіти, а також навколишнє середовище (певні фінансові або сімейні проблеми).

Проте онлайн-навчання має і свої переваги, а саме наслідує очне навчання та є максимально наближеним до нього. Під час такого навчання важливо бути самоорганізованим, а не просто дисциплінованим. Усі учасники процесу повинні перебувати в освітньому спілкуванні. Серед суттєвих переваг онлайн-навчання є те, що здобувачі вищої освіти мають можливість здобувати освіту з будь-якої точки світу, доступність навчальних матеріалів, мобільність та зв'язок з викладачам як онлайн, так і офлайн, розвиток навичок самоосвіти та об'єктивність оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Література

1. Антонов Г. Дистанційне навчання: мода чи потреба? *Освіта України*, 2003. 4 квітня. № 25. С. 10.
2. Закон України «Про національну програму інформатизації». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>.
3. Биков В.Ю., Кухаренко В.М., Сиротенко Н.Г. Технологія розробки дистанційного курсу : навчальний посібник / Биков В.Ю., Кухаренко В.М., Сиротенко Н.Г. та ін. ; за ред. В.Ю. Бикова, В.М. Кухаренка. Київ : Міленіум, 2008. 324 с.
4. Ali M.K., & Maksum H. Utilization of E-Learning-Based ICT Learning Using the Google Classroom Application. *Journal of Education Research and Evaluation*, 2020. 4, 373. URL: <https://doi.org/10.23887/jere.v4i4.29181>.

5. Chang T.Y., Hong G., Paganelli C., Phantumvanit P., Chang W.J., Shieh Y.S., & Hsu M.L. Innovation of dental education during COVID-19 pandemic. *Journal of Dental Sciences*, 2020. 155. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jds.2020.07.011>.

6. Kkese E. McGurk effect and audiovisual speech perception in students with learning disabilities exposed to online teaching. *Medical Hypotheses*, 144 July. URL: <https://doi.org/10.1016/j.mehy.2020.110233>.

7. Efriana L. Problems of Online Learning during COVID-19 Pandemic in EFL Classroom and the Solution. *Journal of English Language Teaching and Literature*, 2 (1). URL: <https://jurnal.stkipmb.ac.id/index.php/jelita/article/view/74>.

8. Garavan T.N., Carbery R., Malley G. & Donnell D. Understanding participation in e-learning in organizations: a large-scale empirical study of employees. *International Journal of Training and Development*, 14(3), 155-168. URL: <https://doi.org/10.1111/j.1468-2419.2010.00349.x>.

9. Shetu S.F., Rahman M.M., Ahmed A., Mahin M.F., Akib M.A.U., & Saifuzzaman M. Impactful e-learning

framework: A new hybrid form of education. *Current Research in Behavioral Sciences*. URL: <https://doi.org/10.1016/j.crbeha.2021.100038>.

10. Ramkissoon P., Belle L.J., & Bhurosy T. Perceptions and experiences of students on the use of interactive online learning technologies in Mauritius. *International Journal of Evaluation and Research in Education*. URL: <https://doi.org/10.11591/ijere.v9i4.20692>.

Васта В. В.,
викладач кафедри загальноправових
та соціально-гуманітарних дисциплін
Херсонського факультету
Одеського державного університету
внутрішніх справ

Пренько Я. О.,
викладач кафедри загальноправових
та соціально-гуманітарних дисциплін
Херсонського факультету
Одеського державного університету
внутрішніх справ